

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๘ - ๑๙/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๖๒

วันที่ ๒๘ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๓๒*

ผู้ถูกร้องทั้ง ๓๒ คน ได้แก่

ผู้ถูกร้องที่ ๑ (นายณัฐพล ทีปสุวรรณ) ประกอบกิจการ จำนวน ๓ กิจการ ได้แก่ บริษัท แปซิฟิก เอ็กซ์คลูซิฟ ซิตี คลับ จำกัด บริษัท วิสตอม เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด และบริษัท ศรีธารา แลนด์ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๒ (นางพิชชารัตน์ เลหาพงศ์ชนะ) ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ ได้แก่ บริษัท ตรี สุขุมวิท โฮลดิ้ง จำกัด และบริษัท ตรี สุขุมวิท จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๓ (นายอรรถกร ศิริลัทธยากร) ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ ได้แก่ บริษัท ที.ดี.อี. พัฒนาแลนด์ จำกัด และบริษัท ธุรกิจพัฒนาแลนด์ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๔ (นายสิระ เจนจาคะ) ประกอบกิจการบริษัท บ้านทรงไทยแจ้งวัฒนะ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๕ (นางบุญยิ่ง นิติกานูจนา) ประกอบกิจการบริษัท กาญจนอาหารสัตว์ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๖ (นายสมเกียรติ วอนเพียร) ประกอบกิจการบริษัท ศรีเจริญสุข เอส โอ จำกัด

* ตามคำร้องมี ๔๑ คน แต่ศาลไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ๙ ราย ได้แก่ ๑. นายศาสตรา ศรีปาน ๒. นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์ ๓. นางสาวริม พูลเจริญ ๔. นางสาวปรีดา ไกรคุปต์ ๕. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ๖. นายจักรพันธ์ พรนิมิตร ๗. นายกรณ์ จาติกวณิช ๘. นายประมวล พงศ์ถาวราเดช และ ๙. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ จึงเหลือผู้ถูกร้อง ๓๒ คน

ผู้ถูกร้องที่ ๗ (พันตำรวจโท ไหวพจน์ อภรณ์รัตน์) ประกอบกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด
กิมไล้ทรายทอง จำหน่ายคดี

ผู้ถูกร้องที่ ๘ (นายสุชาติ ชมกลิน) ประกอบกิจการบริษัท อรินสิริ แลนด์ จำกัด (มหาชน)

ผู้ถูกร้องที่ ๙ (นายปฐมพงษ์ สุญจันทร์) ประกอบกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีไฟปฐมวิวัฒน์

ผู้ถูกร้องที่ ๑๐ (นายภิญโญ นิโรจน์) ประกอบกิจการบริษัท นครสวรรค์ สปอร์ต คลับ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๑ (นายวีระกร คำประกอบ) ประกอบกิจการบริษัท เบสท์ พรินท์ เลเบล จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๒ (นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ) ประกอบกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด หะยี่มะดาโอ๊ะ

(สุโขทัย-ลก)

ผู้ถูกร้องที่ ๑๓ (นายอนุชา น้อยวงศ์) ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ ได้แก่
ห้างหุ้นส่วนจำกัด สันติธรรมฟาร์ม และบริษัท อมาณัติ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๔ (นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ) ประกอบกิจการบริษัท เค.โอ.พี.เวิลด์ตี้ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๕ (นายฐานิสร์ เทียนทอง) ประกอบกิจการบริษัท สระแก้ว เวลธี กรู๊ป จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๖ (นางสาวตรีณัฐ เทียนทอง) ประกอบกิจการบริษัท สระแก้ว เวลธี กรู๊ป จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๗ (นางสาวกุลวลี นพอมรบดี) ประกอบกิจการบริษัท มาลัยดอกกรัก จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๘ (นายชิต์เดช ชุติมันต์) ประกอบกิจการบริษัท โอ ที ซุปเปอร์เซอร์วิส จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๑๙ (นายชาญวิทย์ วิภูศิริ) ประกอบกิจการบริษัท ภัทรเฮ้าส์ แอนด์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

(มหาชน)

ผู้ถูกร้องที่ ๒๐ (นางสาวภาดาท์ วรกานนท์) ประกอบกิจการ บริษัท ทาโร่ทาเลนท์ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๒๑ (นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ์) ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ ได้แก่ บริษัท
ดราฟท์ อพาร์ทเมนท์ จำกัด และบริษัท คลัง พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๒๒ (หม่อมราชวงศ์จตุมงคล โสณกุล) ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ ได้แก่
บริษัท เจ.ซี.ฟู้ด คอร์ทส จำกัด และบริษัท เอ็ม.ที.อาร์. แอสเส็ท แมนเนเจอร์ จำกัด จำหน่ายคดี

ผู้ถูกร้องที่ ๒๓ (นายสมเกียรติ ศรีลัมภ์) ประกอบกิจการบริษัท เออีซี ดาต้า ออนไลน์
จำกัด จำหน่ายคดี

ผู้ถูกร้องที่ ๒๔ (นายเทวัญ ลิปะตพัลลภ) ประกอบกิจการบริษัท เอส.ซี.เค.แลนด์ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๒๕ (นายอัศวิน วิภูศิริ) ประกอบกิจการบริษัท ภัทรเฮ้าส์ แอนด์ พร็อพเพอร์ตี้
จำกัด (มหาชน)

ผู้ถูกร้องที่ ๒๖ (นายสาธิต ปิตุเตชะ) ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ ได้แก่ บริษัท เก่งเกล้า จำกัด และบริษัท พี.ที. รุ่งเรืองคอนกรีต จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๒๗ (นายสมชาติ ประดิษฐ์พร) ประกอบกิจการบริษัท สุราษฎร์สรรพกิจ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๒๘ (นางสาวชिरาภรณ์ กาญจนะ) ประกอบกิจการบริษัท เวียงสระศิลา จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๒๙ (นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์) ประกอบกิจการบริษัท ศรีบุศยกาญจน์ จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๓๐ (นางสาวจิตภัสร์ ตัน กฤตากร) ประกอบกิจการบริษัท ซี.บี.โฮลดิ้ง จำกัด

ผู้ถูกร้องที่ ๓๑ (นางกัณฑวรรณ ตันเถียร) ประกอบกิจการบริษัท เทพwana จำกัด และ

ผู้ถูกร้องที่ ๓๒ (นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร) ประกอบกิจการบริษัท สุรินทร์ ซิตี้ จำกัด

เนื่องด้วยในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง มีหนังสือ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ แจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า สมาชิกภาพความเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๗ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๓) เนื่องจาก ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ทั้งนี้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ และต่อมาผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓ แจ้งต่อ ศาลรัฐธรรมนูญว่าสมาชิกภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๒๒ และที่ ๒๓ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๓) เนื่องจากลาออก อนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว จึงมีคำสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะผู้ถูกร้องที่ ๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒๒ และผู้ถูกร้องที่ ๒๓ คงเหลือผู้ถูกร้องอีก จำนวน ๒๙ คน ที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยในคดีนี้

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒๙ คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้าม มิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการ หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘”

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) และมาตรา ๑๐๑ (๖) เป็นบทบัญญัติในหมวด ๗ รัฐสภา ส่วนที่ ๒ สภาผู้แทนราษฎร โดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ เนื่องจากบุคคลที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติในฐานะที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ต้องได้รับการกลั่นกรองคุณสมบัติเบื้องต้นเพื่อเป็นหลักประกันว่าบุคคลนั้น ๆ จะปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริต มีความประพฤติ และคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของสาธารณชน โดยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) และมาตรา ๑๐๑ (๖) เป็นบทบัญญัติที่มีมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ ที่บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม มิได้ ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหารกิจการดังกล่าวได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าว”

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) และมาตรา ๑๐๑ (๖) จึงมีความมุ่งหมายมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้อาศัยความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง และใช้อำนาจครอบงำสื่อมวลชนอันจะทำให้สื่อมวลชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง

พิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อที่ต้องพิจารณาเบื้องต้นก่อนว่า วันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กิจการของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๙ คน ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และหากกิจการของผู้ถูกร้องผู้ใดประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) มีข้อพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกร้องผู้นั้นเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าวหรือไม่

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ข้อความที่ว่า “เป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ” นั้น คำว่า “สื่อมวลชนใด ๆ” ย่อมจะหมายถึงสื่อมวลชนที่มีลักษณะประเภทเดียวกันกับกิจการหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นคำที่มาก่อนเพื่อตีกรอบความหมายของคำว่าสื่อมวลชนใด ๆ ที่ตามมาคือหมายถึง สื่อมวลชนแบบดั้งเดิม อันได้แก่กิจการที่เคยมีการบัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ ประกอบด้วยกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุ

โทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม และในยุคปัจจุบันที่มีการพัฒนาการทางเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นอย่างมาก จึงทำให้คำว่า “สื่อมวลชนใด ๆ” น่าจะรวมไปถึงสื่อมวลชนใหม่ (New Media) ที่อยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อออนไลน์ด้วย

ดังนั้น ข้อที่ต้องพิจารณาประการแรกมีว่า ในวันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กิจการของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๙ คน ได้ดำเนินประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่

เห็นว่า จากข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และเอกสารหลักฐานจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย

- (๑) หนังสือรับรองของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- (๒) คำขอจดทะเบียนบริษัทจำกัด (แบบ บอจ.๑)
- (๓) หนังสือบริคณห์สนธิ (แบบ บอจ.๒)
- (๔) รายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือ มติพิเศษ (แบบ บอจ.๔)
- (๕) สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕)
- (๖) แบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัท ตามประกาศ กระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ยื่นต่อ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท (แบบ สสช.๑)
- (๗) แบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บช.๓)
- (๘) งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน
- (๙) แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภ.ง.ด.๕๐ หรือ ภ.ง.ด.๕๑)
- (๑๐) คำขอจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร (ภ.ธ.๐๑)
- (๑๑) คำขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร (ภ.ธ.๐๙)
- (๑๒) แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร (ภ.พ.๓๐)
- (๑๓) หลักฐานการขออนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(๑๓.๑) หนังสือพิมพ์ ซึ่งพิมพ์ขึ้นภายในราชอาณาจักรต้องจัดแจ้งการพิมพ์ตาม พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑ โดยต้องไปดำเนินการจัดแจ้งต่อกระทรวง วัฒนธรรม ซึ่งในกรุงเทพมหานครสามารถไปจัดแจ้งได้ที่สำนักหอสมุดแห่งชาติ และในส่วนต่างจังหวัด สามารถไปจัดแจ้งได้ที่สำนักศิลปากร ทั้ง ๑๒ แห่งทั่วประเทศ

(๑๓.๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งต้องไปดำเนินการขอต่อคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

(๑๓.๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งต้องไปดำเนินการขอต่อคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

(๑๓.๔) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ และใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งต้องไปดำเนินการยื่นคำขอหรือการแจ้งให้กระทำต่อกระทรวงวัฒนธรรม ณ ที่ตั้งที่สถานประกอบกิจการตั้งอยู่ กล่าวคือ ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นหรือแจ้ง ณ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และในจังหวัดอื่น ให้ยื่นหรือแจ้ง ณ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

ดังนั้น การพิจารณาว่ามีการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ นั้น ต้องประกอบด้วย

๑. วัตถุประสงค์ของกิจการ
๒. การขออนุญาตประกอบกิจการนั้น ๆ และ
๓. ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาตแล้ว

เมื่อพิจารณาจากกิจการของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๙ คน แล้วพบว่า จากวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ แบบ สสช.๑ แบบ ส.บช.๓ งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทของผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ผู้ถูกร้องที่ ๔ ผู้ถูกร้องที่ ๕ ผู้ถูกร้องที่ ๖ ผู้ถูกร้องที่ ๘ ผู้ถูกร้องที่ ๙ ผู้ถูกร้องที่ ๑๐ ผู้ถูกร้องที่ ๑๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑๒ ผู้ถูกร้องที่ ๑๓ ผู้ถูกร้องที่ ๑๔ ผู้ถูกร้องที่ ๑๕ ผู้ถูกร้องที่ ๑๖ ผู้ถูกร้องที่ ๑๗ ผู้ถูกร้องที่ ๑๘ ผู้ถูกร้องที่ ๑๙ ผู้ถูกร้องที่ ๒๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒๔ ผู้ถูกร้องที่ ๒๕ ผู้ถูกร้องที่ ๒๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒๘ ผู้ถูกร้องที่ ๒๙ ผู้ถูกร้องที่ ๓๐ ผู้ถูกร้องที่ ๓๑ และผู้ถูกร้องที่ ๓๒ ทำให้ฟังข้อเท็จจริงได้ว่า กิจการของผู้ถูกร้องจำนวน ๒๘ คน มิได้เป็นกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ผู้ถูกร้องดังกล่าวจึงไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจำนวน ๒๘ คนจึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

ดังนั้น จึงคงเหลือกิจการของผู้ถูกร้องที่เห็นว่าอาจประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) จำนวน ๑ คน ได้แก่ ผู้ถูกร้องที่ ๒๐ (นางสาวภาดาพร กานนท์) ประกอบกิจการ บริษัท ทาโรทาเลนท์ จำกัด มีวัตถุประสงค์ ข้อ ๒๓ ผลิตและให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ด้านการบันเทิงและอื่น ๆ ทางโทรศัพท์ หรือโทรสาร รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าวทุกชนิด (คำร้องของผู้ร้องระบุเลขข้อวัตถุประสงค์ที่ประสงค์คิดเป็นข้อ ๒๑ ซึ่งมีข้อความเดียวกันกับข้อ ๒๓) ข้อ ๒๔ ประกอบธุรกิจให้บริการทางโทรศัพท์ โทรทัศน์ โทรพิมพ์ โทรภาพ โทรสาร ทั้งระบบตามสาย ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และระบบดาวเทียม ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ตลอดจนการติดตั้งอุปกรณ์และเครือข่ายต่าง ๆ การดำเนินงาน การให้บริการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ และเครือข่ายทั้งหมด รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและการจัดบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ข้อ ๒๕ ประกอบกิจการการบริการ และรับทำโฆษณา โทรศัพท์ โทรทัศน์ วิชญา โทรสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แผ่นป้าย ระบบอินเทอร์เน็ต ระบบคอมพิวเตอร์ และระบบผ่านดาวเทียม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการให้บริการโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และข้อ ๒๘ ประกอบกิจการโรงพิมพ์ พิมพ์หรือรับจ้างพิมพ์ ออกหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศทุกภาษา (คำร้องของผู้ร้องระบุเลขข้อวัตถุประสงค์ที่ประสงค์คิดเป็นข้อ ๒๙ ซึ่งมีข้อความเดียวกันกับข้อ ๒๘) (เอกสารหมายเลข ร ๔/๕)

ผู้ถูกร้องที่ ๒๐ ชี้แจงว่า บริษัท ทาโรทาเลนท์ จำกัด ประกอบกิจการและมีรายได้จากกิจการจัดฝึกอบรมค่ายเยาวชนหลักสูตร XYZ Academy ระหว่างวันที่ ๒๓ ถึงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ และยังมีได้ประกอบกิจการและมีรายได้จากกิจการบริการ รับทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากนับตั้งแต่ก่อตั้งบริษัท ยังไม่มีผู้ใดว่าจ้างให้ประกอบกิจการดังกล่าว

พิจารณาแล้วเห็นว่า จากเอกสารการตรวจสอบรายการในหนังสือรับรองและวัตถุประสงค์ซึ่งออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่บริษัท ทาโรทาเลนท์ จำกัด ของผู้ถูกร้องที่ ๒๐ ได้แสดงเจตนาระบุเพิ่มเติมจากแบบ ว. ๒ โดยข้อ ๒๓ ระบุว่า “ผลิต และให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ด้านการบันเทิงและอื่น ๆ ทางโทรศัพท์ หรือโทรสาร รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าวทุกชนิด” ข้อ ๒๔ ระบุว่า “ประกอบธุรกิจให้บริการทางโทรศัพท์ โทรทัศน์ โทรพิมพ์ โทรภาพ โทรสาร ทั้งระบบตามสาย ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และระบบดาวเทียม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนการติดตั้งอุปกรณ์

และเครือข่ายต่าง ๆ การดำเนินงาน การให้บริการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ และเครือข่ายทั้งหมด รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและการจัดบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด” ข้อ ๒๕ ระบุว่า “ประกอบกิจการบริการ และรับทำโฆษณา โทรทัศน์ โทรทัศน์ วิทยุ โทรสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แผ่นป้าย ระบบอินเทอร์เน็ต ระบบคอมพิวเตอร์ และระบบผ่านดาวเทียม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการให้บริการโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด” และข้อ ๒๘ ระบุว่า “ประกอบกิจการโรงพิมพ์ พิมพ์หรือรับจ้างพิมพ์ ออกหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศทุกภาษา” (เอกสารหมาย ศ ๒๓) ประกอบกับแบบ สสช.๑ ฉบับลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบกิจการว่า “๑. ประกอบกิจการบริการ และรับทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ การโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ๒. ประกอบกิจการฝึกอบรม” (เอกสารหมาย ศ ๒๕) และแบบ ส.บช.๓ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ จะระบุสินค้า/บริการที่ประกอบกิจการว่า “ผลิต และให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ด้านการบันเทิงและอื่น ๆ” อัตราร้อยละของรายได้รวมร้อยละ ๑๐๐ (เอกสารหมาย ศ ๓๓/๑) และหมายเหตุประกอบงบการเงินปี ๒๕๖๐ ถึงปี ๒๕๖๒ ข้อมูลทั่วไป ระบุในลักษณะทำนองเดียวกันว่า “บริษัทฯ ประกอบกิจการ บริการ และรับทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ การโฆษณาที่เกี่ยวข้องทั้งหมด” (เอกสารหมาย ศ ๓๓/๘ เอกสารหมาย ศ ๓๔/๘ และเอกสารหมาย ศ ๓๑/๘) ทำให้เชื่อได้ว่า บริษัท ทาโรทาเลนท์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการหลักเกี่ยวกับการบริการ และรับทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ การโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และประกอบกิจการจัดฝึกอบรม แต่ก็ได้มีส่วนที่เป็นการประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นสื่อกลางหรือช่องทางในการส่งข่าวสาร สาร หรือเนื้อหาสาระไปสู่มวลชนโดยตรง อีกทั้งยังปรากฏหลักฐานตามแบบ ส.บช.๓ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบกิจการ ว่า “กิจกรรมการบริหารจัดการและประมวลผลข้อมูล” ประกอบกับแบบ ภ.ง.ด.๕๐ และงบกำไรขาดทุน สำหรับงวดบัญชีตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ (วันจดทะเบียนเลิกบริษัท) บริษัทไม่มีรายได้ใด ๆ จากการให้บริการ และผลประกอบการขาดทุนสุทธิเป็นเงินจำนวน ๙๗,๔๑๕.๕๑ บาท (เอกสารหมาย ศ ๕/๑๑ และ ศ ๓๑/๕) ฟังข้อเท็จจริงได้ว่า บริษัท ทาโรทาเลนท์ จำกัด มิได้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ผู้ถูกร้องที่ ๒๐ ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓)

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๒๐ จึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องทั้งสี่สืบแก่คนไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ